

सरुमारानी गाउँपालिका

गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय

बड्डौंडा, प्यूठान

लुम्बिनी प्रदेश, नेपाल

प.सं.: २०७८/०७९
च.नं.

सूचना !   सूचना !!   सूचना !!!

(सूचना प्रकाशन मिति : २०७८/१२/२१ गते)

विषय : पि.पि.आर. तथा खोरेत खोप कार्यक्रम संचालन हुने सम्बन्धमा ।

प्रस्तुत विषयमा सरुमारानी गाउँपालिका पशु सेवा शाखा बड्डौंडा प्यूठानको वार्षिक स्वीकृत खोप कार्यक्रम अनुसार यस गाउँपालिकाको ६ वटै वडाहरूमा भेडाबाखाहरूमा लाग्ने पि.पि.आर. रोग तथा गाई/भैंसी/बंगुरहरूका लागि खोरेत रोग विरुद्ध खोप संचालन गर्ने कार्यक्रम रहेकाले मिति २०७८/१२/२३ गते बाट संचालन हुने खोप कार्यक्रमबाट सम्पूर्ण कृषकहरूले आ-आफ्नो पशुहरूलाई सम्बन्धित वडाको टोल/टोलमा खटिएका भ्याक्सिसेटरलाई सम्पर्क गरी निशुल्क खोप कार्यक्रममा सहभागी भई महामारी जन्य रोगबाट हुन सक्ने पशुवस्तुको क्षति न्यूनीकरण गर्नु हुन सम्बन्धित सबैमा जानकारीको लागि यो सूचना प्रकाशन गरिन्छ ।

तपशिल:

सि.नं.	भ्याक्सिसेटरको नाम	सम्पर्क नम्बर	वडा नम्बर
१.	विमला उलुंगे	९८६८६६७५९९	सरुमारानी -६
२.	उमित्रा घर्ति मगर	९८०९५०५६९	सरुमारानी -५
३.	शुसिला दर्लामी	९८६४७९८४७६	सरुमारानी -४
४.	अन्जु सुनार	९८४७९८५५३६	सरुमारानी -३
५.	वेल कुमारी वेल्वासे	९८६७५६९८९६	सरुमारानी -२
६.	कौशिला भुसाल	९८४४५७६२४	सरुमारानी -१

(खोप संचालन हुने मिति २०७८/१२/२३ गते देखि सबै वडाहरूमा)

(नोट: थप जानकारीका लागि सरुमारानी गाउँपालिका पशु सेवा शाखा सम्पर्क नं. ९८६८६९८२६९, ९८४७९५६७४०)

केशव गिरी

पशु सेवा शाखा प्रमुख

चिन्तामणि रेर्मी
चिन्तामणि रेर्मी
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

खोरेत रोग सम्बन्धी जानकारी

खोरेत रोग

- खोरेत विषाणुबाट गाई, भैंसी, भेडा, बाढ़ा, सुंगर, बंगुर, बँदेल लगायतका खुरफुट्टा जनावरमा लाग्ने महामारी रोग हो ।
- यो रोगले प्रत्यक्ष तथा अप्रत्यक्ष रूपमा ठूलो आर्थिक क्षति गराउँछ ।

खोरेत रोग सर्वे तरिका

- खोरेत रोग लागेका जनावरको प्रत्यक्ष सम्पर्कमा आएका अन्य जनावरमा यो रोग सजिलै सर्दछ ।
- विषाणुको लसपस भएको दानापानी, मासु, काँचो दूध, हावा, गाडी तथा अन्य सामाजी आदिको माध्यमबाट समेत यो रोग सजिलै सर्दछ ।
- खोरेत रोग लागेका वस्तुको हेरविचार गर्ने मानिसको लुगा, जुत्ता, चप्पल आदिको माध्यबाट समेत यो रोग अन्य स्थानमा सजिलै सर्दछ ।
- रोग लागि निको भएका जनावर तथा बादिरी वातावरणमा समेत खोरेत विषाणु लामो समय सुसुप्त अवस्थामा रहि रोग फैलाउन सक्दछ ।

खोरेत रोगका लक्षणहरू

- अत्यधिक ज्वरो आउने (भोक्राएर बस्ने, थुतुनो सुख्खा हुने, घाँसपात नखाने, उग्राउन कम हुने) ।
- दुधालु गाई वा भैंसीले अचानक दूध दिन कम गर्ने / छोड्ने, थुनेलो हुने ।
- मुख भित्र (गिजा, जिङ्गो, थुतुनो आदिमा स-साना पानी फोका देखा पर्ने) ।
- एक दुई दिनपछि पानी फोका फुटि आलो घाउ देखा पर्नका साथै लस्सादार र्याल चुहाउने ।
- खुर, कुल्याँडो र थुनमा समेत फोका र घाउ देखिने ।
- साना उमेरका, कमजोर तथा उननत जातका पशुको मृत्यु समेत हुन सक्ने ।

खोरेत रोग देखा परेमा अपनाउनु पर्ने

उपायहरू

- रोगको संक्रमण भएको शंका लागेमा विरामी जनावरलाई बथानबाट छुट्याएर अलगै राख्ने र छिटो साधनद्वारा नजिकको पशु सेवाका निकयमा सम्पर्क राखी नमूना संकलन, रोग निदान तथा नियन्त्रण कार्यमा सधाउ पुर्याउने ।
- मरेका जनावरलाई गहिरो खाडलमा नुन तथा चुना हाली गाडी दिने ।
- सरसफाईमा विशेष ध्यान दिई विरामी पशुलाई स्वस्थ पशुसँग लसपस हुन नदिने ।
- पशु ओसारपसार बन्द गर्ने, सामुहिक चरनमा पशु नलैजाने ।
- रोगी पशुको मुख तथा खुट्टामा देखा पर्ने पानी फोका खस्नो वस्तुले फुटाइदिई फिटकिरी पानीले सफा गर्ने ।
- विरामी पशुहरूको प्राविधिकको सललाह अनुसार उपचार गर्ने ।

खोरेत रोगबाट बचाउन अपनाउनु पर्ने

उपायहरू

- खोरेत रोगबाट बचाउन आफुले पालेका खुरफुट्टा जनावरहरूलाई अनिवार्य रूपमा खोरेत रोग विरुद्धको खोप लगाउने ।

खोप प्रयोग गर्ने तालिका

तेल आधारयुक्त खोरेत खोप तालिका

	पहिलो पटक	दोष्ठो पटक	पुन खोप
बढ़ा / बाढ़ी	४ महिनाको उमेरमा	५ महिना पछि	६ देखि ८ महिनाको अन्तरमा वा खोप उत्पादकको सिफारिस अनुसार
वयस्क	जन्मसूक्ते उमेरमा	५ महिना पछि	६ देखि ८ महिनाको अन्तरमा वा खोप उत्पादकको सिफारिस अनुसार

बंगुरमा पहिलो पटक २ महिनाको उमेरमा र तत्पश्चात् माथिको तालिका अनुसार खोप लगाउने ।

भेडाबाखामा लाग्ने पि.पि.आर. रोग सम्बन्धी जानकारी

पि.पि.आर. रोग

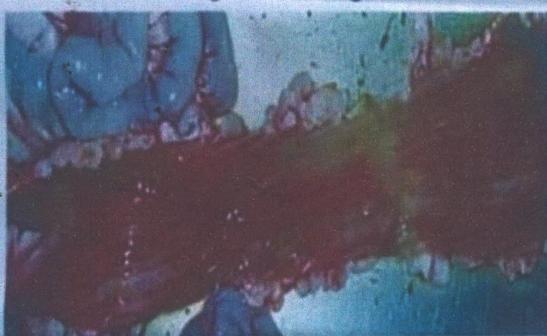
- यो रोग भेडाबाखामा विषाणुका कारण लाग्ने महामारी रोग हो । नेपालमा यो रोगले पशुधनको व्यापक क्षति पुऱ्याएको छ ।
- सरकारले २०५८/०५९ देखि राष्ट्रिय पि.पि.आर. रोग नियन्त्रण कार्यक्रम मार्फत बर्षेनि भेडाबाखामा खोप, लगाउने कार्य संचालन गरिरहेको छ ।

पि.पि.आर. रोग लागदा देखिने लक्षणहरू:-

- ज्वरो आउने, भोक्राउने, थुतुनो सुख्खा हुने, घाँसपात नखाने र उग्राउन छोड्ने, आँखामा कचेरा लाग्ने, बाक्लो सिंगान बग्ने ।

- रोग देखापरि मरेका भेडाबाखाको चिरफार गर्दा ठूलो आन्द्रामा रक्तश्वावका धर्साहरू देखिने तथा फोकसो सुन्निएको हुने ।

- एकै पटक बथानमा धेरै भेडाबाखा विरामी हुने/मर्ने ।

- गिजा र मुख भित्र घाउहरू देखिने ।

- छेरौट लाग्ने ।

- निमोनिया हुने, पेटको बल्ले सास फेर्ने ।

यो रोगबाट बचाउन अपनाउनु पर्ने उपायहरू

पि.पि.आर. रोग सर्ने तरिका

- रोगी भेडाबाखाको प्रत्यक्ष सम्पर्क भएमा,
- विषाणुको लसपस भएको घाँसपात, पानी, आहारा, सोत्तर आदिबाट ।
- हेरचाह गर्ने व्यक्तिको लुगा, जुत्ता आदिको माध्यमबाट ।

- बाहिरबाट ल्याईएका भेडाबाखालाई कम्तीमा दुई हप्ता खोर गोठमा रहेका बथानसँग नुमिसाउने । त्यस अवधिमा रोगको कुनै लक्षण नदेखिएमा बथानमा मिसाउने ।
- भेडाबाखालाई नियमित रूपमा पि.पि.आर. विरुद्ध खोप लगाउने ।
- यो रोगको शंका लागेका रोगी भेडाबाखालाई बथानबाट छुट्टाएर अलगौ राख्ने ।